

Meldinger om evakueringstransporter meddelt pr. telefon eller telegram fra Tsj. Bodö og TU Mosjöen m/fl. i tiden fra 31. oktober 1944 til 9/12 1944. Hauans arbeidsjournal.

Dato. Sender.

31/10
1944.

Tsj.
Bodö.

Hammerfest har fått ordre av tyske myndigheter å evakuere innen denne uke. Tromsö har fått beskjed om å gjøre seg klar for evakuering da byen skal brennes. Vestfjorden har vært stengt de siste 2-3 dager. Evakuering vil også foregå via Sverige, idet det er kommet bestemmelse om at kvinner og barn (under 16 år) får reise over Sverige. I Tromsö er kirken fylt med evakuerte. Idag er der 600 personer. I løpet av dagen ventes ytterligere 1000 personer til Tromsö. En er nødt til å ta drastiske forholdsregler for å få båtene i fart. Ber om oppgave over disponible båter og posisjoner. M/S "Sigurd Jarl" skal snu i Mosjöen. D/S "Dronningen" går fra Mosjöen nordover idag. 2 hurtigruter er underveis til Mosjöen idag.

31/10
1944.

Damp-
skips-
kons.
Oslo.

Idag mottatt sålydende brev datert 26/10-44 fra Trafikkdepartementet - Dampskipskonsulenten:

"Generaldirektoratet for Transport,
Trøndelag Distrikt,
T r o n d h e i m .

Kopi til Generaldirektoratet for Transport,
Oslo,

" " Sjötransportutvalget, Oslo,

" " Generaldirektoratet for Postverket.

Hurtigruten. Evakuering.

"Det skal settes inn nest mulig tonnasje for evakueringen nordfra. Som følge derav må

"hurtigruten i første rekke tjene dette formål. Samtidig er de fleste av de ordinære hurtigruteskip blitt rekvirert av tyske myndigheter, nemlig følgende:

"Nordstjernen"
"Polarlys"
"Sigurd Jarl"
"Ragnvald Jarl"
"Lofoten"
"Finnmarken"

Dessuten er

"Kong Harald"
"Kong Sverre"
og "Christiania"

under reparasjon etter havarier.

Man har derfor vært nødt til midlertidig å ta andre skip til hurtigruten, slik at man, etterhvert som skipene kan innsettes, vil få følgende skip til disposisjon for ruten:

"Midnattsol"
"Dronningen"
"Hadsel"
"Fanaraaken"
"Ullensvang"
"Havda"
"Namsos".

Videre er Namsos Dampskipsselskap anmodet om å stille D/S "Henrik Wergeland" og "Haakon Adalstein" til disposisjon. De tyske myndigheter har gitt påbud om at skipene ikke får anløpe Tromsö. Skipene har derfor ordre om å melde Tromsö (Conrad Rye Holmboe) fra Harstad for ordre. De evakuerende blir transportert til Mosjøen.

Dato. Sender.

11/11-1944. Tsj. Bosö. Alle fiskefartøyer i Nordland på 60 fot og derover er beordret nordover. D/S "Finnmark" er frigitt og er på nordtur. (maskinskade).

I Tromsö er man nervös for tonnasje. "Mil 40" som nå ligger i Blokken i Vesterålen har fått ordre om å gå nordover.

11/11-1944. Trafikkdep. Oslo. D/S "Bjørnfjell" som nå er i Trondheim skal gå til Tromsö straks. Kl. 1545. Beskjed gitt kapteinen i rekommandert brev. Bekreftet til Oslo.

11/11-1944. Tsj. Bodö. 2 redningsskøyter ("Willy Wilhelmsen") passert Bodö p.v.t. Mosjøen med 35 verkbrudne fra gamlehjemmet i Hammerfest. Kommer til Mosjøen ikveld, skal til Oppdal Turisthotell. Sørg for at de får gjennomgående vogn. Ledsages av bestyrerinnen. 4 skøyter p.v. sydover med tæringspasienter, nærmere beskjed om disse fås siden. Det viser seg at det ikke er i orden med Oppdal for Hammerfest Gamlehjem. Bare rykter. D/S "Vestkyst" er beordret til Tromsö.

Søndag 11/11-1944. Egen. De 35 gamle fra Hammerfest ankommet Trondheim. Bestyrerinnen fikk nervöst sammenbrudd da hun hørte at det ikke var i orden med Oppdal. De gamle er ved godt mot. De fortalte at de hadde fått 1 ukes frist og at husene i Hammerfest skulle brennes. Minister Lippestad hadde meddelt om dette på et møte 1 uke i forveien. Jeg møtte på jernbanestasjonen sammen med disp. Anf. Flöistad fra Svenskehjelpen som hadde ordnet med ertesuppe. De gamle ble videresendt til Arbeidsleiren i Melhus. Stor skuffelse. D/S "Dronningen" kom inatt med 250 personer, hvorav 50 gravide kvinner og gamle, ellers 100 kvinner og 100 menn.

<u>Dato.</u>	<u>Sender.</u>	
5/11- 1944.	Tsj. Bodö	Bodö og Mosjöen önsker posisjon flere båter. Mosjöen uten solarolje. Last til Nord-Norge bør nå dirigeres over Mosjöen.
6/11- 1944.	N.S.B.	Meddeler at dagtogene (nr. 401 og 402) innstilles fra idag og inntil videre. Eneste reisemulighet er 2. kl. vogner i natt-toget, m.a.o. 100 plasser <u>for all trafikk</u> . Innskrenkning også på Rörosbanen, bare annen hver dag over Röros.
6/11- 1944.	Tsj. Bodö	Vesterålske båt fra Tromsö idag med 53 barn, 67 kvinner og 53 menn. M/S "Sigurd Jarl" idag fra Tromsö med 200 personer. Ventes til Trondheim torsdag/fredag. (AT fått melding).
6/11- 1944.	Egen.	Gitt beskjed til pastor Heyervang i Finnemisjonen og frk. Svenningsen i Frelsesarmeen.
6/11- 1944.	Sand- nes- sjöen	Molding om 3 sköyter som er underveis til Trondheim med 64 tæringspasienter som skal til Laugskog i Gudbrandsdalen. (AT fått melding).
6/11- 1944.	Egen.	Vestlandske Petroleumscomp. A/S (nå ESSO) opplyser at der ikke er olje i Brönnöysund, Mosjöen eller Sandnessjöen. Har sendt en vogn til Brönnöysund idag, Norsk Brndselolje har ingenting i Mosjöen.
6/11- 1944.	Egen.	Med M/S "Sigurd Jarl" medfølger ca. 200 syke og der arbeides for å få båten til å gå til Trondheim istedetfor å sende de syke via Mosjöen. Röde Kors og Svenskehjelpen vil påta seg å ordne med losji på Singsaker Skole. Det er aktuelt å ta opp forhandlinger gjennom Dampskipskonsulenten for å få båten til Trondheim. Der skal være ialt 25 vanføre ombord. Disp. Flöystad i Svenskehjelpen vil konferere med pastor Heyervang i Finnemisjonen.

<u>Dato.</u>	<u>Sender.</u>	
6/11- 1944.	Egen.	De 35 gamle fra Hammerfest som oppholder seg i militærleiren i Melhus har ennå ikke fått anvist noe endelig oppholdssted.
7/11- 1944.	Tsj. Bodö.	M/S "Havblikk" fra Bodö idag kl. 11-12 med 28 passasjerer (3 barn og en person over 80 år).
"	"	M/S "Sigurd Jarl" ventes til Bodö idag. Har 354 personer ombord, hvorav 137 menn, 132 kvinner og 85 barn. Transporten har med: Nord-Norges Vanførethjem, Lebesby Gamlethjem, 27 kvinner og 9 menn. Finnmarken Vanførethjem, 11 barn + 4 betj. Frelsesarmeens Barnehem 15 " + 5 voksne. Gamlethjemmet i Tromsö, 29 menn og 45 kvinner.
"	"	Svenningsen, Frelsesarmeen vil ta imot barna. Alle vedkommende underrettet om båtens posisjon.
"	"	M/S "Norafjell" ligger i Bodö og skal til Trondheim med Statens Havnevesens arkiv for Finnmark og Hammerfest Sorenskriveris arkiv.
"	TU Mosjöen.	"Amor 120 K" kom til Mosjöen idag med 2 familier (10 personer) som skal til Bergen.
"	Tsj. Bodö Telegr. kl.1800	Har garantert ekstraavgifter med omleggingen Sigurd Jarls rute stopp forlangt legitimert regnskap oversendt Dem til videresendelse for utbetaling stopp går ut fra at saken bör passere minister Whist.
"	"	Vanføretransporten gikk herfra kl. 15.00 syd Trondheim.
7/11- 1944.	Tsj. Bodö Telegr. kl.2100	Henrik Wergeland går herfra imorgen tidlig for Trondheim stopp antagelig Trondheim lördag morgen stopp ca. 40 evakuerende ombord.
"	kl.1800	Adskillige evakueringsfartöyer mangler karter og kjentmenn Finnmark stopp få sendt sådant Mosjöen stopp 4 store transporter anlöper Bodö idag imorgen stopp nærmere ved ankomst hit. D/S Bodin går herfra til Mosjöen idag. 3100 evakuerte i Narvik.

<u>Dato.</u>	<u>Sender.</u>	
8/11- 1944.	Tsj. Bodö kl.1830	Send Egil Nilsen ca. 16 år hjemmehørende Kjerringøy tilbake hit med "Sigurd Jarl".
"	kl.1830	"Sigurd Jarl" må kunne ta med nødvendig last nordover stopp Eksempelvis Röst nödlidende poteter 20 t. til Röst forsyningsnemnd Vennligst konferer leverandören Brodersen.
"	"	"Finnmarken" maskinskade snur Bodö for Trondheim medbringende mindre antall evakuerte stopp forbered at båten på nordtur medtar forsyninger likesom "Sigurd Jarl" stopp Fylkesforsyning Tromsø kan ikke overføre hit forsyninger evakuerte som venter og forsinkede sydgående stopp Undersök om noen forsyninger dette særlige formål kan sendes Bodö fylkesmannens disposisjon stopp underrett Oslo.
9/11- 1944.	Tsj. Bodö.	261 mennesker fra en hel bygd ved Hammerfest (lapper og kvener) reiser fra Mosjøen idag til Trondheim. M/S "Norfart" passerte Bodö idag med 180 evakuerende fra Berlevåg, skal til Trondheim. Belegg i Narvik idag: <u>3100</u> personer. " i Tromsø " : <u>6000</u> "
9/11- 1944.	Egen.	N.S.B. vil forsöke å sette opp ekstratog herfra imorgen.
"	Tsj. Bodö kl.1915	Anmod passerende nordgående båt anlöpe Vik i Helgeland medtagende 40 t. grønnsaker Narvik stopp telegrafer snarest om lösning hvilken båt.
9/11- 1944.	Tsj. Bodö.	Herfra sendt Nordenfjeldske fölgende telegram kolon spørsmålet last og ruteanløp Brækhus nordtur forelagt Departementet stopp absolutt nødvendig last. Kan medtas forutsatt innlastning kan foregå samtidig kjelsjau og eventuell desinfeksjon så forsinkelse ikke oppstår stopp ruteanløp bare absolutt påkrevd utstrekning stopp Mosjøen sløyfes nordgående sitat slutt.

<u>Dato.</u>	<u>Sender.</u>	
9/11- 1944.	Damp- kons. kl.1615	Trafikkdepartementet har gitt pålegg Möre- selskapet avgi Jotunheim for evakueringen stopp disponeres av Nordenfjeldske.
"	Egen.	D/S "Finmarken" kommer iaften, ingen evakuerte.
11/11- 1944.	Tsj. Bodö.	3400 evakuerende i Narvik idag (hele Porsanger herred) Passert Bodö idag: "Morild I" 94 personer "Havnes" 58 " fra Gamlehjemmet i Reppefjord.
10/11- 1944.	Tsj. Bodö.	5 båter avgikk fra Tromsö idag med ialt 468 personer. <u>Ilbrev.</u> Meddelelse gitt Tsj. gjennom Politipresi- denten i Trondheim: "Følgende meddeles Tsj. straks: "Følgende telegram er idag sendt minister "Lippestad, Tromsö "Referer gårdstelegram, konvöyer ingen opphevet, Admiral Ciliax meddeler meg idag at han stiller 3-4 av marinens båter til disposisjon for å lette evakueringen fra Tromsö, Reichskommisar har frigitt for evakuering "Polarlys" "Lofoten" "Brabant" "Stella Polaris" sistnevnte inntil 1. desember 1944. Derimot vil Reichskommisariat disponere "Storefjell", men "Scugnus", "Herfinn" og "Sarpsfoss" går tilbake til tidligere planlagte fart for rederiet. Påskynn da at førstnevnte 4 båter straks kommer i fart for evakueringen. Forutsetter at De underretter Rye-Holmboe og transport- sjefen" Politidepartementet Lederen av Sikkerhetspolitiet Nils Amundsen, politijadutant.
10/11- 1944.	Egen.	64 tæringspasienter kom inatt og blir sendt imorgen tidlig til Vinstra.

Dato.	Sender.	
10/11- 1944.	Egen.	Ordnet med biler for dem og for gamle til Byåsen skole og Frelsesarmeens barnehjem i Innherredsveien. (Røde Kors og Frelsesarmeen ordner).
"	Egen. kl.1900	Bedt Evakueringskommandoen sende oss oppgave over partier som sendes sydover så tidlig som mulig samt bestemmelsesstedet.
"	"	Ekstratog for ca. 500 personer settes opp i morgen avgår sydover kl. 12.00.
11/11- 1944.	Tsj. Bosö.	Passert Bodö idag: "Asbjörn" med 157 personer "Storöy" " 135 " "Leigatind" " 56 " "Vegtind" " 167 " (ventes til Mosjøen idag) "Lofoten" " 500 " (" " " imorgen kveld). "Stella Polaris" skal til Narvik.
11/11- 1944.	Egen.	Notat: Konferert med Tsj. Norland i Bodö, sekretær Andersen, TU Mosjøen, Dampskipskonsulenten og Eiebakke i Trafikkdepartementet ang. disponeringen av de store båter som er satt inn. Det må avgjøres av Tsj. Bodö Mosjøen Trondheim i samråd med evakueringsmyndighetene hvorvidt båtene i enkelte tilfeller skal dirigeres til <u>Trondheim</u> . Eiebakke vil konferere med Trafikkråden og evt. sende fullmakt.
12/11- 1944.	Tsj. Bodö.	"Lofoten" er i Bodö, går derfra om 2-3 timer. Ombord: 30 sinnsyke og 129 andre syke. Over helgen ankommer til Mosjøen med flere av de tidligere rapporterte båter <u>1442</u> personer.
12/11- 1944.	Tsj. Bodö. Senere rapport	"Lofoten" ligger her til imorgen tidlig. Nu ombord 540 evakuerte, hvorav: 30 sinnsyke 30 syke 128 barn 170 voksne menn 161 " kvinner 40 andre.

Dato.	Sender.	
12/11- 1944.	Tsj. Bodö. Senere rapport	M/S "Viggo" gikk fra Bodö til Mosjøen idag med 53 personer (15 barn, 23 kvinner og 15 menn). Nordland Tollkrysser med pasienter fra Hammerfest Sykehus til Mosjøen (over smittefare). D/S "Dronningen" kl. 9.00 fra Harstad med 292 personer, D/S "Vårsild" kl. 12.30 fra Harstad med 120 personer, D/S "Borgny" med Norges Bank, Hammerfest og Honningsvåg, Garlöhjem.
"	"	D/S "Kem" skal gå til Mosjøen. "Vårsild" ventes til Bodö ikveld. Nordland fylke har fått beskjed om å være forberedt på å ta evakuerte fra Tromsö. <u>Troms insisterer på at båtene må snu i Mosjøen.</u>
14/11- 1944.	Egen.	"Vårsild" i Trondheim. M/S "Brabant" kom fra Tromsö igår med 225 barn, 190 kvinner, 221 menn + 9 sengeliggende.
14/11- 1944.	Tsj. Bodö.	Alta Barnehjem, 36 personer, i Narvik, kjøres til Fauske. D/S "Salten", 250 personer til Bodö ikveld. " "Polarlys" 450 " " " " " "Brott" 46 " i Mosjøen imorgen. " "Stella Polaris" fra Narvik idag med 1200 evakuerte.
17/11- 1944.	TU Mo- sjöen	Send Solarolje til distriktet. Etpar vogner beslaglagt av tyskerne. "Stella Polaris" gikk til Trondheim med 1350 personer.
"	Tsj. Bodö.	"Namsos" gikk idag fra Bodö med 400 personer. 5 difteripasienter ombord "Bodin". I Sandnes-sjøen er opprettet matstasjon v/Sanitetsforeningen. Flere båter passert Bodö idag, bl.a. "Brabant", "Breivoll", "Sjötinn". Redningsskøyten "Gustav Bull" avgått kl. 16.30 direkte Trondheim (særroppdrag). M/S "Sigurd Jarl" i Bodö D/S "Namsos" ventes Trondheim søndag kveld med 370 evakuerte.

Dato.	Sender.	
19/11- 1944. Søndag morgen.	Tsj. Bodö	"Bodin" har 15 + 7 evakuerte. Difteri ombord, båten farlig.
"	Egen.	D/S "Lofoten" med 508 personer i Trondheim. Ombord: 141 barn 139 kvinner 121 menn 10 kvinnelige sinnsyke 13 mannlige " 26 sengeliggende syke 15 gamle fra gamlehjem 45 barn fra barnehjem
19/11- 1944.	Tsj. Bodö.	D/S "Vefsen" til Bodö idag med 234 evakuerte, hvorav 97 barn, 71 kvinner og 61 menn, går til Mosjøen D/S "Dronningen" i Bodö med 301 evakuerte, hvorav 101 barn, 97 kvinner og 103 menn, går til Mosjøen.
19/11- 1944.	Tlf. Bodö.	Hele Lyngenfjord skal evakueres. Frivillig evakuering av Tromsø står for døren. Her er idag flere mennesker i Tromsø enn be- folkningen i Drammen.
20/11- 1944.	Tlf. Bodö.	D/S "Lyngen" ventes hit idag med 200 evaku- erende. "Stella Polaris" passerte Bodö med 1096 personer. Herav 386 barn, 377 kvinner, 336 menn, 35 syke, 20 gamle, 12 difteri.
"	"	35 fiskere med fullt utstyr sendes til Lurøy. Det er meningen å sende 200 senere.
22/11- 1944.	Tlf. Bodö.	D/S "Torghatten" til Bodö idag kl. 14.00. 180 evakuerte. "Salten") fra Narvik idag, er ikke full av evakuerte, "Vigo") men blir fylt her. 35 fiskere m/bruk sendes herfra til Lurøy. Med D/S "Salten" sendes 22 fiskere m/bruk til Lurøy. M/K "Nordlys III" fra Svolvær. 73 evakuerte, båten returnert nordover, de evakuerte sendes sydover med andre båter.